

Український католицький університет
факультет наук про здоров'я
кафедра фізичної терапії, ерготерапії

Назва курсу	Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності дихальної системи
Викладачі	Івасик Наталія
Профайл викладачів	
Контактний тел.	0975619837
E-mail:	Ivasyk_N@i.ua
Сторінка курсу в CMS	
Місце й час проведення занять	Свенціцького, ауд. 118
Консультації	

1. Анотація до курсу

Протягом вивчення курсу « **Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності дихальної системи** » студенти отримують знання з основ фізичної терапії, ерготерапії осіб з різними бронхолегеневими порушеннями. Навчатися обстежувати хворих з ураженням органів дихання та згідно даних обстеження складати програму фізичної терапії та оцінювати її ефективність за одноразове заняття та курс лікування хворих при різних патологіях органів дихання. Також студенти навчатися обґрунтувати застосування тих чи інших засобів фізичної терапії при лікуванні захворювань органів дихання, попередження їх загострень і ускладнень, відновлення здоров'я і працездатності, враховуючи при цьому покази чи протипокази до їх використання. Отримані теоретичні знання, студенти зможуть впроваджувати під час клінічної практики «Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності дихальної системи»

2. Мета та цілі курсу

Метою даного курсу є надати теоретичні знання захворювань та патологічних процесів при бронхолегеневих захворюваннях та практичні навички оцінки порушення функції зовнішнього дихання та причини його виникнення. Ці знання та навички є особливо необхідними для формування індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії. Вміти безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії, ерготерапії.

3. Формат курсу

Вмежах курсу буде проведено лекційні та практичні заняття. Під час практичних занять студенти зможуть працювати в малих та великих групах здобуваючи навички терапевтичного обстеження, засобів та методів терапевтичних втручань.

4. Результати навчання

Після успішного завершення цього курсу студент зможе:

- Тракувати патологічні процеси, які призвели до порушення функції зовнішнього дихання.
- Проаналізувати історію хвороби пацієнта, зібрати анамнез.
- Провести обстеження, застосовуючи сучасні, відповідні клінічні інструменти фізичної терапії, ерготерапії.
- Проаналізувати та грамотно трактувати результати обстеження, визначити причини порушення функції зовнішнього дихання.
- Описати можливості клієнта/ пацієнта в моделі МКФ
- Поставити мету та цілі фізичної терапії у SMART форматі.
- Обґрунтувати застосування тих чи інших засобів фізичної терапії для реабілітації осіб з захворюваннями органів дихання, попередження їх загострень і ускладнень.
- Розробити, при необхідності корегувати, індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- Самостійно проводити терапевтичні заняття та здійснювати поточний контроль.
- Оцінювати результати втручань.
- Комунікувати з членами міждисциплінарної команди.
- Комунікувати та залучати родичів/батьків пацієнта до обговорення та виконання індивідуальної програми.
- Складати домашні програми.
- Отримувати наукову інформацію з різних джерел, вміти її аналізувати та перевіряти правдивість.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	12	18	30

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2020	3	Фізична терапія, ерготерапія	2	Н

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Теоретичні знання і практичні навички студенти отримають у спеціально обладнаній аудиторії (проектор, столи які моделюються, кушетки, вимірювальні стрічки, спірометри, пікфлоуметри, стетоскопи) та тренажерному залі (мати гімнастичні палиці) ВНЗ УКУ.

8. Політики курсу

Основні засади політики Українського католицького університету щодо списування і плагіату визначено в «Положенні про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушення академічної доброчесності й коректне застосування цитат в освітньому процесі, науково-педагогічній і науковій діяльності Вищого навчального закладу «Український католицький університет» (посилання: https://s3-eu-central-1.amazonaws.com/ucu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/22/2019/03/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist.pdf). Виявлення ознак академічної недоброчесності в завданнях для самостійної роботи студентів є підставою для їх незарахування.

9. Схема курсу

Тиж./ дата/ год.	Тема, план заняття, короткі тези	Форма діяльності (заняття)/ Формат	Матеріали	Література Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1. 11.08.2020	Тема 1: Вступ у фізичну терапію та ерготерапію при порушенні діяльності дихальної системи <ul style="list-style-type: none"> ➤ Наукове обґрунтування ФТ ➤ Чинники, що визначають характер і спрямованість заходів ФТ (БЛ захворювання, основні клінічні синдроми) ➤ Складові ФТ 	Лекція F2F	Презентація	2, 5, 7, 11, 18, 20, 26, 29-34	Передивитись презентацію, опрацювати 1 публікацію з бази доказової медицини за темою предмету, 5 год.		
11.08.2020	Тема 2: Терапевтично-реабілітаційні обстеження хворих з ураженням дихальної системи <ul style="list-style-type: none"> ➤ Медична історія хвороби. ➤ Принципи фізичного обстеження: анамнез, огляд, пальпація, перкусія, аускультация 	Лекція F2F	Презентація, Аудіо запис дихальних шумів	1, 3, 5, 6, 12-17, 28, 30, 35	Передивитись презентацію, Визначити проблему, як причину зміни альвеолярної вентиляції у пацієнтів з бронхолегеневими захворюваннями (бронхіти, пневмонія, БА, бронхоектатична хвороба, емфізема легень, плеврити, абсцес легень (різні періоди), ХОЗЛ, туберкульоз легень) Визначити основні та допоміжні дихальні шуми		

					при БЛЗ 3 год.		
--	--	--	--	--	-------------------	--	--

13.08.2020 (4 акад. год)	Тема 3: Функціональні обстеження ДС у ФТ <ul style="list-style-type: none"> ➤ Спірографія ➤ Пікфлоуметрія ➤ Пневмотахометрія ➤ Функціональні тести 	Практичне <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	5, 6, 22, 35	Передивитись презентацію, Зібрати анамнез, провести фізикальне обстеження колег/рідних/друзів з ознаками БЛЗ, Зробити висновок за даними функціонального обстеження, 4 год.		
13.08.2020 (2 акад. год)	Тема 4: Патологія органів дихання	Лекція, практичне <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	2. 5, 6, 12-18, 30			
14.08.2020 (4 акад. год)	Тема 4: Патологія органів дихання	Лекція, практичне <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	2. 5, 6, 12-18, 30			
14.08.2020 (2 акад. год) 16 ак.год	Тема 5: Засоби та методики їх застосування у фізичній терапії осіб з респіраторними захворюваннями <ul style="list-style-type: none"> ➤ Дихальні вправи. ➤ Постуральний дренаж. ➤ Реабілітаційні маніпуляції. Положення для покращення вентиляції	Лекція, практичне <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	5, 6, 19, 21- 25, 27, 30	Передивитись презентацію, Ознайомитися з метою застосування маніпуляцій них втручань, показами та проти показами до їх застосування. Особливості застосування положень для покращення вентиляції, 3 год.		
Тиж. 2. 17.08.2020	Тема 5: Засоби та методики їх застосування у фізичній терапії осіб з респіраторними захворюваннями <ul style="list-style-type: none"> ➤ Дихальні вправи. ➤ Постуральний дренаж. ➤ Реабілітаційні маніпуляції. ➤ Положення для покращення вентиляції 	Практичне <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	5, 6, 19, 21- 25, 27, 30	Передивитись презентацію, Ознайомитися з метою застосування маніпуляцій них втручань, показами та проти показами до їх застосування. Особливості застосування положень для покращення вентиляції, 3 год.		
17.08.2020	Тема 6: Складання програм з фізичної терапії для осіб з респіраторними ураженнями	Лекція, <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	4-6, 8-10, 25, 28, 30	Передивитись презентацію, Аналіз результатів обстеження колег/родичів/друзів,		

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Цілі та задачі. ➤ Покази та протипокази до занять. ➤ Підбір засобів ФР. 				поставка мети та цілей фізичної терапії у SMART форматі, 3 год.		
26.08.2020 (6 акад. год) 10 акад. год	<p>Тема 6: Складання програм з фізичної терапії для осіб з респіраторними ураженнями</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Розв'язування ситуаційних задач ➤ Підбір дихальних вправ для осіб з ураженням ДС ➤ Визначення проблем ➤ Постановка мети та цілей ФТ ➤ Підбір засобів ➤ Методичні особливості заняття відповідно до цілі та ураженої ділянки 	Лекція, <i>F2F</i>	Презентація, Ситуаційне завдання	4-6, 8-10, 25, 28, 30	Передивитись презентацію, Аналіз результатів обстеженняколег/родичів/друзів, поставка мети та цілей фізичної терапії у SMART форматі, 3 год.		
Тиж. 3. 31.08.2020 4 год	Контрольне опитування (теоретичне і практичне)	Практичне <i>F2F</i>	Ситуаційне завдання	5,6, 8-10, 12-17, 25, 28-34	Передивитись презентацію, Розбір клінічного випадку та складання програми, 4 год.		

10. Система оцінювання та вимоги

Контроль засвоєння матеріалу включає поточний контроль. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності дихальної системи**», є сумою балів за виконання самостійної роботи: реферативне опрацювання статті з бази доказової медицини 5 балів; розбір клінічного випадку та складання програми (МКФ) – 5 балів, підбір вправ – 10 балів, оцінка практичних навичок маніпуляційних втручань, дренажних положень і дихальних вправ – 10 балів, написання модульної контрольної роботи – 20 балів. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 50. (до іспиту 25 балів – 50/2)

Модульні контрольні роботи включають відкриті питання за програмою курсу та ситуаційну задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

1. Дзяк ГВ, Нетяженко ВЗ, Кардашевська ІМ, Кобзар МГ, Єгоров КЮ, Березовський ВМ, та ін. Основи обстеження хворого та схема історії хвороби: навч. посіб. Дніпропетровськ: ДДМА; 2002. 70 с.
2. Зайко МН, Биць ЮВ, Кришталь МВ, редактори. Патолофізіологія. 4-те вид. Київ: Медицина; 2014. 751 с.
3. Івасик Н. Алгоритм реабілітаційного обстеження дітей з бронхо-легеневими захворюваннями. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2016; 4(54): 42–46.
4. Івасик Н. Складання індивідуальної програми з фізичної реабілітації для дітей з бронхо-легеневими захворюваннями. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис Нац. пед. ун-ту. ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2016;9(79)16, с. 47–51.
5. Івасик Н. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/терапії дітей шкільного віку з бронхолегеневими патологіями. Монографія. Львів: ЛДУФК; 2018. 393 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/13496>
6. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання. 2-ге вид. Львів: Український бестселер; 2009. 192 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/10915>
7. Івасик Н. Фізична реабілітація/терапія осіб з бронхо-легеневими захворюваннями у базі доказової медицини. В: Мицкан БМ, голова колегії. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Івано-Франківськ; 2017; 25-26, с. 142–148.
8. Івасик НО, Левицька ЛМ. Побудова реабілітаційного діагнозу в клінічній практиці фізичного реабілітолога при бронхо-легеневих захворюваннях у дітей. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2016; 10(80)16, с. 51–55.
9. Івасик НО, Тиравська ОІ. Особливості дозування фізичного навантаження при фізичній реабілітації дітей з бронхо-легеневими захворюваннями. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2016; 11(81)16, с. 49–53.
10. Модель планування індивідуальної програми фізичної реабілітації/терапії дитини з бронхо-легеневим захворюванням. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2017; 2(58): 34–39.
11. Сфера діяльності фізичного терапевта/фахівця фізичної реабілітації: інформаційний посібник Українська асоціація фізичної терапії Доступно на: <http://www.physrehab.org.ua/textbook.html>
12. Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги. Гостра дихальна недостатність: наказ МОЗ України від 15.01.2014 р. № 34.
13. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям. Гострі респіраторні інфекції: наказ МОЗ України від 16.07.2014 р. № 499.
14. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям. Саркоїдоз: наказ Міністерства охорони здоров'я від 08.09.2014 р. № 634.
15. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Рак легень: наказ МОЗ України від 04.06.2014 р. №387.
16. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Туберкульоз: наказ МОЗ України від 21.12.2012 р. № 1091.

17. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. ХОЗЛ: наказ Міністерства охорони здоров'я від 27.06.2013 р. № 555.
18. Федорів Я-РМ, Регеда МС, Гайдучок ІГ. Хвороби органів дихання. Навчальний посібник. Київ: Вища освіта в Україні; 2015. 488 с.
19. Agostini P, Knowles N. Autogenic drainage: the technique, physiological basis and evidence. *Physiotherapy*. 2007; 93(2): 157–163.
20. Aliverti A, Macklem PT. The major limitation to exercise performance in COPD is inadequate energy supply to the respiratory and locomotor muscles. *Journal of Applied Physiology*. 2008;105:749–751.
21. Almeida P, Rodrigues F. Exercise training modalities and strategies to improve exercise performance in patients with respiratory disease. *Revista Portuguesa de Pneumologia*. 2014;20(1):36–41.
22. ATS Statement: Guidelines for the Six — Minute Walk Test. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*. 2002;166:111–117.
23. Autogenic Drainage VCU Medical center [Internet]. Available from: http://www.intmed.vcu.edu/about/institutes/adultcf/infocenter/docs/VCUCF_Autogenic-Drainage.pdf
24. Breathing Exercises for Bronchopulmonary Disease [Internet]. Available from: <https://www.medify.com/treatments-conditions/breathing-exercises-treatment-bronchopulmonary-disease>
25. Burtin C, Hebestreit H. Rehabilitation in Patients with Chronic Respiratory Disease Other than Chronic Obstructive Pulmonary Disease: Exercise and Physical Activity Interventions in Cystic Fibrosis and Non-Cystic Fibrosis Bronchiectasis. *Respiration*. 2015;89:181–189.
26. Chaves GSS, Fregonezi GAF, Dias FAL, Ribeiro CTD, Guerra RO, Freitas DA, Parreira VF, Mendonca KM.P. [Chest physiotherapy for pneumonia in children](#). *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2013; 9.
27. [Chen YC](#), [Wu LF](#), [Mu PF](#), [Lin LH](#), [Chou SS](#), [Shie HGJ](#). Using chest vibration nursing intervention to improve expectoration of airway secretions and prevent lung collapse in ventilated ICU patients: a randomized controlled trial. [Journal of the Chinese Medical Association](#). 2009;72(6): 316–322.
28. Cuccurullo S. *Physical Medicine and Rehabilitation Board Review, 3rd Edition* New York: Demos Medical Publishing; 2015. 1010p.
29. Freitas DA, Dias FAL, Chaves GSS, Ferreira GMH, Ribeiro CTD, Guerra RO, Mendonça KMPP. Standard (head-down tilt) versus modified (without head-down tilt) postural drainage in infants and young children with cystic fibrosis. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2015;3.
30. Frownselter DL, Dean E. *Cardiovascular and Pulmonary Physical Therapy: Evidence to Practice*. 5th ed. Elsevier Mosby, 2013. 832p.
31. Grande AJ, Silva V, Andriolo BNG, Riera R, Parra S.A, Peccin MS. [Water-based exercise for adults with asthma](#). *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2014; 7: [DOI: 10.1002/14651858.CD010456.pub2].
32. Lee AL, Burge AT, Holland AE. Airway clearance techniques for *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2015; 11.
33. Macêdo TMF, Freitas DA, Chaves GSS, Holloway EA, Mendonça KMPP. [Breathing exercises for children with asthma](#). *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2016; 4.
34. McNamara RJ, McKeough ZJ, McKenzie DK, Alison JA. Water-based exercise training for chronic obstructive pulmonary disease. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2013; 12.
35. Sharp CR, Rozanski EA. Physical examination of the respiratory system. *Top Companion Anim Med*, 2013;28(3):79-85.

**Український католицький університет
факультет наук про здоров'я
кафедра фізичної терапії, ерготерапії**

Назва курсу	Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності серцево-судинної системи
Викладачі	Білянський Олег
Профайл викладачів	
Контактний телефон	067 749 69 11
E-mail:	bilyanskiy@ucu.edu.ua
Сторінка курсу в CMS	
Місце й час проведення занять	Свенціцького, ауд. 319
Консультації	Четвер 14.00-16.00

1. Анотація до курсу

В процесі вивчення курсу «Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності серцево-судинної системи» студенти отримують знання з основ фізичної терапії та ерготерапії осіб із захворюваннями серцево-судинної системи. Вивчать основні покази та протипокази до занять фізичною терапією, ознайомляться з основними захворюваннями серцево-судинної системи. Навчатися відповідно від стану та запиту пацієнта та його рідних ставити цілі реабілітаційного втручання на рівні структури, діяльності, участі відповідно до доменів МКФ. В процесі занять студенти навчатися обстежувати пацієнтів із серцево-судинною патологією, що дозволять індивідуалізувати програми фізичної

терапії, ерготерапії. Отримані теоретичні знання, студенти зможуть впроваджувати під час клінічної практики «Фізична терапія та ерготерапія при порушенні серцево-судинної системи»

2. Мета та цілі курсу

Метою даного курсу є надати теоретичні знання про захворювання серцево-судинної системи, їх етіологію та причини виникнення захворювань, патологічних процесів нервової системи та практичні навички обстеження стану пацієнтів, визначення можливих рухових порушень в осіб з даною патологією. Ці знання та навички є необхідними для формування індивідуальної програми фізичної терапії та ерготерапії, що дозволить правильно та безпечно проводити процес реабілітаційного втручання таких пацієнтів.

3. Формат курсу

4. межах курсу буде проведено лекційні та практичні заняття. Під час практичних занять студенти зможуть працювати в групах здобуваючи навички реабілітаційного обстеження, із використанням засобів та методів терапевтичного втручання.

4. Результати навчання

Після успішного завершення даного курсу студент зможе:

- Знати основні захворювання серцевої системи їх етіологію та патогенез.
- Розрізняти основні ознаки захворювань серцево-судинної системи
- Знати покази та протипокази до реабілітаційного втручання.
- Аналізувати історію хвороби пацієнта та збирати анамнез
- Визначити основні порушення в роботі серцево-судинної системи (зменшення толерантності до фізичного навантаження, порушення координації, зменшення сили м'язів, витривалості тощо)
- Вміти користуватися основними діагностичними засобами (тонометр, пульсооксиметр)
- Поставити цілі фізичної терапії та ерготерапії у SMART форматі відповідно до Міжнародної класифікації функціонування та життєдіяльності
- Складати індивідуальну програму реабілітаційного втручання, реалізовувати її на практиці, здійснювати контроль за виконанням програми, вносити корективи в її виконання та оцінювати результат втручання.
- Працювати та спілкуватись із членами мультидисциплінарної команди.
- Залучати родичів чи осіб, які доглядають за пацієнтом в процес виконання індивідуальних домашніх завдань, а в подальшому виконувати домашню програму реабілітації.
- Складати домашню програму реабілітаційного втручання
- В Вміти аналізувати та використовувати в практичній діяльності науково-методичну літературу з даного предмету.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Лекції	Практичні	Самостійна робота
К-ть годин	12	18	30

7.

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2020	3	Фізична терапія, ерготерапія	2	н

8.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Теоретичні знання і практичні навички студенти отримують у спеціально обладнаній аудиторії (проектор, столи які моделюються, кушетки, тонометри, пульсооксиметри) ВНЗ УКУ.

10.

8. Політики курсу

Основні засади політики Українського католицького університету щодо списування і плагіату визначено в «Положенні про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушення академічної доброчесності й коректне застосування цитат в освітньому процесі, науково-педагогічній і науковій діяльності Вищого навчального закладу «Український католицький університет» (посилання: https://s3-eu-central-1.amazonaws.com/ucu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/22/2019/03/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist.pdf). Виявлення ознак академічної недоброчесності в завданнях для самостійної роботи студентів є підставою для їх незарахування.

9. Схема курсу

Тиж. /дата/год.	Тема, план заняття короткі тези	Форма діяльності (заняття) /формат	Матеріали	Література Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1 3.09. 2020	Модуль 1. Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності ССС Тема 1. Вступ у фізичну терапію та ерготерапію при порушенні діяльності ССС -анатомія та фізіологія серцево-судинної та лімфатичної систем -загальна характеристика захворювань серцево-судинної системи - робота серця	Лекція F2F	Презентація		Перегляд презентації Підготовка наступної теми 3 год		
Тиж. 2 8.09. 2020	Продовження Теми 1. Вступ у фізичну терапію та ерготерапію при порушенні діяльності ССС. Основні фактори ризику. -анатомія та фізіологія серцево-судинної та лімфатичної систем -загальна характеристика захворювань серцево-судинної системи - робота серця	Лекція F2F	Презентація		Перегляд презентації Підготовка наступної теми 3 год		
10.09. 2020	Тема 2. Клінічна характеристика основних проявів серцево-судинних захворювань -характеристика проявів захворювань ССС - методи обстеження серцево-судинної системи	Лекція F2F	Презентація		Перегляд презентації Підготовка наступної теми 3 год		
Тиж. 3 15.09. 2020	Тема 3. Алгоритм обстеження діяльності та втручання при захворюваннях ССС системи -алгоритм обстеження та втручання (обстеження/ оцінювання, визначення рухового	Практичне заняття F2F	Презентація		Перегляд презентації Підготовка наступної теми	15	

	<p>порушення, формування прогнозу, планування, проведення втручання, повторна оцінка стану)</p> <p>На практичній частині пари, студенти будуть навчатися складати та проводити обстеження</p>				5 год		
17.09. 2020	<p>Модуль 2. Основні захворювання серцево-судинної системи.</p> <p>Написання модульної контрольної роботи</p> <p>Тема 4. Етіологія та патогенез виникнення серцевої недостатності . Фізична терапія та ерготерапія при серцевій недостатності різного ступеня.</p>	Практичне заняття F2F	Презентація		<p>Перегляд презентації</p> <p>Підготовка наступної теми</p> <p>3 год</p>		
Тиж. 4 22.09. 2020	<p>Тема 5. Етіологія та патогенез виникнення гіпертонічної та гіпотонічної хворіб. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при різних стадіях захворювання</p>	Практичне заняття F2F	Презентація		<p>Перегляд презентації</p> <p>Підготовка наступної теми</p> <p>3 год</p>		
22.09. 2020	<p>Тема 6. Етіологія та патогенез виникнення інфаркту міокарда та ішемічної хвороби серця. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при різних стадіях захворювання</p> <p>-безбольова ішемія</p>	Практичне заняття F2F	Презентація		<p>Перегляд презентації</p> <p>Підготовка наступної теми</p> <p>5 год</p>		
24.09. 2020	<p>Тема 7. Етіологія та патогенез захворювання судин нижніх кінцівок. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при різних стадіях захворювання.</p> <p>Презентація плану реабілітаційного втручання конкретного клінічного випадку.</p> <p>Написання модульної контрольної роботи.</p> <p>Проведення заліку</p>	Практичне заняття F2F	Презентація		<p>Перегляд презентації</p> <p>5 год</p>	15	

10. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності серцево-судинної системи» є сумою балів написаних двох модульних контрольних робіт (ККР) яка включає відповіді на запитання та складається з двох варіантів, кожна оцінюється в 15 балів, реферативне опрацювання статті з бази доказової медицини 10 балів; розбір клінічного випадку та складання програми – 10 балів. Впродовж курсу студент за виконання завдань отримує – 50 балів (до іспиту 25 балів – 50/2)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D		
60-64	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11.Рекомендована література

1. Апанасенко Г.Л., Волков В.В., Науменко Р.Г. Лечебная физкультура при заболеваниях сердечно-сосудистой системы. - Киев: Здоров'я, 1987. – 120 с.
2. Все про серце: Науково-популярне видання клініки Мейо/Пер. з англ. Наук. ред. перекладу В. Крижанівський. – Львів: БаК, 2005. – 432 с.
3. Функціональна анатомія серцево-судинної системи: Навчальний посібник/О.О. Шевченко. – К.: Олімп. л-ра, 2008. – 183с.: іл.
4. Ю. Г. Кияк, О. Ю. Молчко, О. Ю. Білянський. Кардіореабілітація при гіпертонічній хворобі. // Wiadomości lekarskie. Czasopismo polskiego towarzystwa lekarskiego Tom LXXI. – 2018. – №9. – С. 1809–1814.
5. Білянський О.Ю., Кисіль О.Ю., Федечко М.Й. Фізична терапія осіб похилого віку з артеріальною гіпертензією після перенесеного інфаркта міокарда. // Сучасні здоров'язбережувальні технології. Монографія за заг.ред.проф. Ю.Д. Бойчука. – Харків, 2018. – С. 668–674
6. Лечебная физическая культура: Справ. изд. / Под. ред. В.А. Епифанова. – М.: Медицина, 1987. – 528 с.
7. Мухін В.М. Фізична реабілітація. - Київ, “Олімпійська література”, 2000. – 274 с.
8. Физическая реабилитация: Учебн. Для академий и институтов физ. культ. / под. ред. С.Н. Попова. – Ростов н/д: “Феникс”, 1999. – 608 с.
9. Брегг П. Как сохранить ваше сердце здоровым: Путеводитель к предупреждению и контролю сердечных проблем: Пер. с англ. – К.: Сьенас, 1996. – 90с.
10. Лечебная физкультура и врачебный контроль: Учебник /Под ред. В.А. Епифанова, Г.Л. Апанасенко. - М.: Медицина, 1990. – 368 с.
11. Гехт А., Гусев Е. Лечение больных в восстановительный период //Doctor. – 2003. – №3. – С. 33-35.
12. Гуревич И.А. 1500 упражнений для круговой тренировки. – 22-е изд., перераб. и доп.- Минск : Выш. шк., 1980. – 256с.
13. Реабилитация при заболеваниях сердечно-сосудистой системы / под ред. И. Н. Макаровой. – Москва : ГОЭТАР-Медиа, 2010. – 304 с. – ISBN 978-5-9704-1622-8.
14. Реабилитация при заболеваниях сердца и суставов : [руководство] /С. М. Носков, В. А. Маргазин, А. Н. Шкробко, А. С. Носкова, О. А. Некоркина. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 640 с. – ISBN 978-5-9704-1364-7.
15. Фізична реабілітація : анот. бібліогр. покажч. друкованих та електронних видань трьома мовами / уклад. Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012.– С. 570–644.
16. Алі Х. М. Фізична реабілітація хворих ішемічною хворобою серця зі стабільною стенокардією напруги : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Алі Халіл Мохаммед ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2013. 19с.
17. Алфеева В. В. Визначення стадії відновлення хворих з гострим порушенням мозкового кровообігу, як основний компонент реабілітаційного обстеження / Віра Алфеева // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2007. – Вип. 11, т. 2. – С.13–16.
18. Балаж М. Обґрунтування застосування фізичної реабілітації у комплексній терапії ішемічної хвороби серця у поєднанні з метаболічним синдромом / Марія Балаж, Ольга Марченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 2. – С. 47–49.
19. Балакірева Є. А. Використання статико-динамічних вправ при реабілітації осіб з захворюваннями серцево-судинної системи /
20. Балакірева Є. А., Партас І. Г., Колесніков М. Л. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – №10. – С. 7–10.
21. Бочкова Н. Л. Морфофункціональний стан, фізична працездатність та особливості адаптації до фізичних навантажень осіб з артеріальною гіпертензією / Бочкова Н. Л. // Педагогіка, психологія та медикобіологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2008. – № 3. – С. 35–37.
22. Варавіна О. М. Обґрунтування методики реабілітації студентів з патологією кардіореспіраторної системи / О. М. Варавіна, О. В. Батрак // Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів : здобутки, проблеми та шляхи їхнього вирішення у контексті вимог Болонської декларації: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Київ, 2007. – С. 183.

23. Вісковатова Т. Психокорекційні можливості використання фізичних навантажень у клініці ішемічної хвороби серця / Т. Вісковатова, Р.
24. Шевченко // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз.культури та спорту. – Львів, 2007. – Вип. 11, т. 2. – С. 46–51.
25. Возняк Н. С. Фізична реабілітація осіб другого зрілого віку з гіпертонічною хворобою II ступеня у лікарняний період / Н. С. Возняк // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2010. – Вип. 50. – С. 12–15.
26. Добрицька Д. В. Комплексна фізична реабілітація осіб похилого віку при стабільній стенокардії напруження на стаціонарному етапі / Добрицька Д.В. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 3(36). – С.128–131.
27. Жарська Н. Фізична реабілітація хворих з інфарктом міокарда / Наталія Жарська // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 2004. – С.232–233.
28. Зайнулліна К. Ю. Ефективність застосування ЛФК та психотерапії у хворих з початковими стадіями гіпертонічних хвороб / К. Ю. Зайнулліна // Проблеми фізичного здоров'я фахівців XXI століття : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. – Кіровоград, 2009. – С. 116–120.
29. Захарова Л. С. Лечебная физическая культура: методика лечебной физической культуры в активной фазе ревматизма : метод. реком. Для студ. ин-тов физ. культуры / Захарова Л. С. – Москва : ГЦОЛИФК, 1980. – 27 с.
30. . Индика С. Варіабельність серцевого ритму у хворих після інфаркту міокарда на амбулаторному етапі реабілітації / Світлана Индика, Андрій Ягенський, Лариса Духневич // Молода спортивна наука України : зб.наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2011. – Вип. 15, т. 3. – С. 136–142.
31. Манжуловський В. Серцево-судинні захворювання: сучасні проблеми, методи лікування, реабілітації і профілактики / Всеволод
32. Манжуловський, Алі Мухаммед, Іван Лукасевич // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 2. – С. 72–75.
33. Марченко О. Роль рухової активності у фізичній реабілітації хворих із захворюваннями серцево-судинної системи / Ольга Марченко, Олександр Ломаковський, Всеволод Манжуловський // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2015. – № 2. – С. 101–105.
34. Мельник О. Модифікація добового ритму артеріального тиску та ендогенних факторів ризику гіпертонічної хвороби засобами фізичної реабілітації чоловіків молодого віку / Мельник Оксана // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 1. – С. 162–166.
35. Здоров'я населення України та діяльність лікувально-профілактичних закладів системи охорони здоров'я. – К.: Центр мед. статистики МОЗ України, 2001. – 383 с.
36. Кризина Н. Основи державної політики України в галузі охорони здоров'я //Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. - 2006. - № 1. - С. 313-319
37. Національна програма "Репродуктивне здоров'я 2001 - 2005": Схвалено Указом Президента України від 26 березня 2001 року №203 // Президентський вісник. - 2001. - № 13. - С. 24-36
38. Соціальна політика, соціальна робота й охорона здоров'я: як Україні досягти європейського рівня якості послуг?: Збірка тез конференції. - К.: Сфера, 2007. - 250, с.
39. Ярош Н. Теоретико-методологічні підходи до розробки державних соціальних стандартів профілактики захворювань // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. - 2005. - № 1. - С. 448-453
40. <https://moz.gov.ua/article/health/chomu-vinikajut-hvorobi-sercja-i-jak-minimizuvati-riziki>
41. <https://studfile.net/preview/5081488/page:17/> (характеристика крові)
42. Физическая реабилитация: Учебн. Для академий и институтов физ. культ. / под. ред. С.Н. Попова. – Ростов н/д: “Феникс”, 1999. – 608 с.
43. Порада А.М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник / А.М. Порада, О.В. Порада. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 296с.
44. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4325301/> (Exercise training in the management of patients with resistant hypertension)
45. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4369613/> (Evidence for exercise training in the management of hypertension in adults)
46. . Кушаковський М. С. Эссенциальная гипертензия, гипертоническая болезнь. Причины, механизмы, клиника, лечение / М.С. Кушаковський. – СПб. ООО «Издательство Фалиант», 2002. – С. 342 - 344.

47. Лечебная физическая культура: [учеб. для студ ВУЗ физ. культ.] / под ред. С. Н. Попова. –М. : Физкультура и спорт, 1988.- С.66 - 69.
48. Линник Р. Б. Болезни сердечно-сосудистой системы / Р.Б. Линник. - СПб. : Академия, 1994. – С. 276 - 279.
49. Лікування артеріальної гіпертензії в особливих клінічних ситуаціях : зб.наук пр. / за ред. В. М. Коваленка, Є. М. Свіщенко. - Кам'янець-Подільський, 2005.- С. 232 - 233.
50. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3443469/> (Program Description: Physical Therapy in a Heart Failure Clinic)
51. https://meded.ucsd.edu/clinicalmed/pe_Cardiovascular_Exam.pdf (обстеження)
52. de Macedo RM, Faria-Neto JR, Costantini CO, et al. Phase I of cardiac rehabilitation: A new challenge for evidence based physiotherapy. World J Cardiol. 2011;3(7):248–255. doi:10.4330/wjc.v3.i7.248
53. <https://www.sportedu.org.ua/html/journal/2016-N4/16kenpfp.pdf> (степ тест)
54. Scottish Intercollegiate Guidelines Network (SIGN) Cardiac rehabilitation: a national clinical guideline, 2002
55. Pryor JA, Prasad SA. Physiotherapy for Respiratory and Cardiac Problems. Philadelphia: Elsevier Ltd, 4th Edition, 2008: 14 (470 - 494).
56. American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation Robertson, L (Ed.) (2006) Cardiac Rehabilitation Resource Manual. Champaign: Human Kinetics.
57. Irish Association of Cardiac Rehabilitation Guidelines 2013
58. da Cruz MM, Ricci-Vitor AL, Borges GL, da Silva PF, Ribeiro F, Vanderlei LC. Acute hemodynamic effects of virtual reality based-therapy in patients of cardiovascular rehabilitation: cluster randomized crossover trial. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation. 2020 Jan 8.
59. SSM Health St. Mary's Hospital – Madison Cardiac Rehab Program Available from: https://www.youtube.com/watch?v=famkb_dtAF0&feature=emb_logo
60. Cardiac rehabilitation. Available from: <http://www.pnmedyczych.pl/spnm.phpktory=369> (accessed 22.12.2013)
61. British Association of Cardiac Rehabilitation. “Risk Factors” in Brodie, D. ed. (2006) Cardiac Rehabilitation: An Educational resource. Buckinghamshire: Colourways Ltd.
62. American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation: Guidelines for Cardiac Rehabilitation and secondary prevention programs 2004
63. American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation Williams, M.A. (Ed.) (2004) Guidelines for Cardiac Rehabilitation and secondary Prevention programs. Champaign: Human Kinetics.
64. British Association for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. (2012) The BACPR standards and core components for cardiovascular disease prevention and rehabilitation 2012. 2nd Edition. London: British Cardiovascular Society.
65. Association of Chartered Physiotherapists in Cardiac rehabilitation (2009) Standards for Physical Activity & Exercise in the Cardiac Population.
66. American College of Sports Medicine. ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription. Philadelphia :Lippincott Williams & Wilkins, 2000
67. British Heart FoundationBritish Heart Foundation - Joining a Cardiac Rehabilitation Programme Available from https://www.youtube.com/watch?v=TRvYqn-a-gk&feature=emb_logo
68. Bjarnason-Wehrens, B. Mayer-Berger, W. Meister, E.R. Baum, K. Hambrecht, R. And Gilen, S. (2004) ‘Recommendations for resistance exercise in cardiac rehabilitation. Recommendations of the German Federation for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation’. European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation, 11(4):352-61.
69. American College of Sports Medicine (2006) Guidelines for Exercise Testing and Prescription. 7th Edition. Baltimore, Maryland: Lippincott Williams & Wilkins.
70. American Diabetes Association (2013) ‘Standards of Medical Care in Diabetes—2013’, Diabetes Care, 36: S11-S66.
71. <https://www.nhlbi.nih.gov/health/health-topics/topics/stress/during>